

Greenwashing jako nekalosoutěžní jednání

Abstrakt:

Diplomová práce se věnuje jedné z významných překážek v boji proti změně klimatu, greenwashingu, obvykle do češtiny překládanému jako „natírání na zeleno“. Vzhledem k tomu, jak je tento fenomén obtížně vymezitelný a rozmanitý, si tato diplomová práce klade za cíl greenwashing představit a zkoumat ho optikou nekalosoutěžních právních předpisů. Zabývá se zejména tím, zda může být greenwashing nekalosoutěžním jednáním, tedy naplňovat generální klauzuli nekalé soutěže, zda případně může naplňovat i některou ze zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže a zda je aktuální nekalosoutěžní právní úprava dostačující nebo by bylo vhodné vytvoření nové zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže upravující greenwashing.

První kapitola diplomové práce se zaměřuje na hospodářskou soutěž, vymezuje právo hospodářské soutěže a zabývá se základními pojmy s hospodářskou soutěží souvisejícími. To vše je důležité pro následné poukázání na to, jak se hospodářská soutěž v souvislosti se snahami o ochranu životního prostředí a souvisejícími aktivitami mění a jakým hrozbám čelí.

Druhá kapitola navazuje vymezením práva proti nekalé soutěži, vysvětluje podstatu nekalé soutěže, představuje generální klauzuli nekalé soutěže a podrobněji popisuje tři pro diplomovou práci nejzásadnější zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže; klamavou reklamu, klamavé označení zboží nebo služby a nepřipustnou srovnávací reklamu. Dotýká se i mimoprávních předpisů v oblasti nekalé soutěže, jež na aktuální situaci reagují pružněji.

Třetí kapitola se věnuje proměně trhu v souvislosti s ochranou životního prostředí s důrazem na změny v chování zákazníků i soutěžitelů. U soutěžitelů podrobněji popisuje strategie, jaké mohou ve snaze o zelenějšího působení zvolit. Současně tato kapitola vymezuje základní pojmy z oblasti ochrany životního prostředí.

Čtvrtá kapitola se zaměřuje na opak maximálně ekologického jednání, na greenwashing. Pojem vymezuje pomocí jeho původu, definic vypracovaných různými autory i tzv. sedmi hříchů greenwashingu. Neopomíjí ani greenwashing jako nekalou obchodní praktiku jak v právu Evropské unie, tak v právu českém.

V páté kapitole jsou popsány čtyři vybrané případy jednání označitelného jako greenwashing, chování společnosti Volkswagen AG, společnosti Ryanair Ltd., subjektů

podílejících se na výrobě i prodeji oblečení z falešně certifikované organické bavlny a společnosti SodaStream International Ltd. Každá podkapitola se věnuje jednak skutkovému stavu, jednak posouzení případu z pohledu greenwashingu i nekalosoutěžní právní úpravy. Kapitola je zakončena dílčím závěrem jednak shrnujícím poznatky vyplývající z předcházejících podkapitol, jednak zodpovídajícím výzkumné otázky.

Klíčová slova:

greenwashing, udržitelnost, hospodářská soutěž, nekalá soutěž, ochrana spotřebitele